

F. t. beslutn. vedr. selvforvaltning og demokrati i gymnasieskolen m.v.

Beslutningsforslag nr. B 89. Fremsat den 26. januar 1987 af Aage Frandsen (SF), Birgitte Husmark (SF), Hanne Thanning Jacobsen (SF), Jørn Jespersen (SF), Rahbæk Møller (SF), Holger K. Nielsen (SF), Stillinger (SF) og Ebba Strange (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om selvforvaltning og demokrati i gymnasieskolen, på hf-kurser, studenterkurser og på voksenuddannelsescentre

Folketinget opfordrer regeringen til inden udgangen af 1988 at fremsætte lovforslag, der indebærer:

- a) at de pågældende institutioner får øget selvforvaltning på det økonomiske område og på undervisningens tilrettelæggelse,
- b) at eleverne får medbestemmelse på undervisningens tilrettelæggelse og indhold og på forvaltningen af institutionernes økonomi og administration,
- c) at lærerne får medbestemmelse på undervisningens tilrettelæggelse og forvaltningen af institutionernes økonomi og på dispositioner, der vedrører arbejdsforhold og ansættelser, samt på institutionernes administration,
- d) at det teknisk-administrative personale får medbestemmelse på forvaltningen af institutionernes økonomi og på dispositioner, der vedrører arbejdsforhold og ansættelser, samt på institutionernes administration.

Lovforslagene skal skabe mulighed for en forsøgsordning over 4 år og skal åbne op for forsøg efter følgende retningslinier:

1. Der oprettes et skoleråd, der er institutionernes øverste myndighed, og som træffer beslutninger inden for de af lovgivningen, ministeriet, direktoratet og amtsrådet fastlagte rammer.

Skolerådet består af:

- a) 4 lærere
- b) 4 elever
- c) 2 repræsentanter for det teknisk-administrative personale, og
- d) rektor (forstander)

I spørgsmål vedrørende ansættelser, afskedigelser m.v. deltager eleverne dog ikke. I enhver anden sammenhæng deltager alle medlemmer af skolerådet med hver én stemme.

2. Skolerådet skal af de bevilgende myndigheder have stillet et økonomisk beløb til rådighed, inden for hvilket skolerådet kan disponere frit med respekt for de af lovgivningen, ministeriet, direktoratet og amtsrådet fastlagte rammer.
3. I forbindelse med udarbejdelse af lovforslag skal ministeren optage forhandlinger med Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, de faglige organisationer og elevorganisationerne.

åbf000089988

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Hvis man skal udøve sine demokratiske rettigheder, kræver det, at man får mulighed for at prøve at udøve demokratiet. Men for at kunne udøve demokratiet er det ikke tilstrækkeligt, at eleverne inddrages i et skoleråd, der får reel indflydelse. Det er mindst lige så vigtigt, at en demokratisering af gymnasieskoler m.v. også indebærer, at eleverne i klasse-sammenhæng i langt højere grad inddrages i undervisningens indhold og tilrettelæggelse. Det betyder ikke, at lærernes metodefrihed antastes, men det betyder, at eleverne i højere grad kan blive medansvarlige for, hvad der skal foregå i undervisningen, hvilket selvfølgelig også vil medføre større engagement fra elevernes side.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Etablering af et skoleråd med den foreslåede sammensætning indebærer, at det eksisterende skoleråd ved gymnasierne forsvinder.

Skal eleverne have den tiltænkte indflydelse, er det vigtigt, at man stimulerer elevrådsarbejdet, og at der stilles økonomiske ressourcer til rådighed for elevrådsarbejdet.

Det må være naturligt, at lærerråd, elevråd og et tilsvarende råd for det teknisk-administrative personale – hvis et sådant eksisterer – udpeger de respektive repræsentanter for de tre grupper.

Skolerådet skal have tillagt den kompetence, der i øjeblikket ligger hos rektor (forstander). Dertil kommer, at skolerådet naturligt kan få delegeret en del af den kompetence, som i øjeblikket ligger i amtets undervisnings- og kulturforvaltning.

Rektor (forstander) skal fortsat have en udøvende funktion og skal have et koordinerende pædagogisk

ansvar, men det skal ske på baggrund af beslutninger truffet i skolerådet.

Det ville være i god overensstemmelse med tankegangen i forslaget, at rektor (forstander) blev ansat på åremål og blev udpeget blandt de øvrige lærere. Det ville derfor være naturligt, hvis rektorstillingen (forstanderstillingen) på en forsøgsinstitution blev ledig i forsøgsperioden, at rektor (forstander) blev udpeget af skolerådet for den resterende del af forsøgsperioden.

Ad 2

Graden af selvforvaltning på det økonomiske område kan være fuldstændig ved, at både penge til lønninger, administration, undervisning, bygninger og inventar indgår i en samlet pulje. Men den kan også være mindre udstrakt ved, at for eksempel bygninger og lønninger holdes uden for den tildelte pulje, der er til fri disposition. Graden af selvforvaltning må afhænge af, hvad den pågældende institution finder mest hensigtsmæssig.

Under alle omstændigheder er det vigtigt, at der afsættes et beløb til hver skole (institution), der deltager i forsøget, svarende til det beløb, skolen ellers ville have fået.

Ad 3

Der foregår i dag enkelte forsøg i gymnasier m.v. med andre ledelsesformer, hvor elever og lærere i høj grad er inddraget. Da nærværende forslag forudsætter betydelige ændringer i retning af demokrati og selvforvaltning, er det vigtigt, at de implicerede inddrages i forbindelse med udarbejdelse af lovforslagene.

På samme måde er det vigtigt at slå fast, at etablering af konkrete forsøg forudsætter accept hos lærer, elever, teknisk-administrativt personale og amtsrådet.